

Na výzkum a vývoj se v roce 2021 vynaložila 2 % HDP

25.10.2022 - Jan Cieslar | Český statistický úřad

Prostředky vynakládané na výzkum a vývoj v Česku dosáhly v roce 2021 rekordních 122 miliard korun. Oproti roku 2020 se tyto výdaje meziročně zvýšily o 7,5 %. Pandemie onemocnění covid-19 neměla na tuto oblast negativní vliv.

Meziroční nárůst výdajů na výzkum a vývoj o 8,5 mld. Kč na 121,9 mld. Kč se promítl i do ukazatele podílu těchto výdajů na HDP, který v roce 2021 dosáhl rovných 2 %. *„Je to poprvé, kdy v Česku bylo v podílu výdajů na výzkum a vývoj ve vztahu k HDP dosaženo hranice dvou procent. V rámci Evropské unie drží Česko v tomto ukazateli již několik let desátou příčku,“* říká Marek Rojíček, předseda Českého statistického úřadu. Mezi evropskou špičku patří Německo a Rakousko s více než 3% podílem výdajů na výzkum a vývoj na HDP.

V minulém roce šlo do výzkumu a vývoje z domácích a zahraničních veřejných zdrojů rekordních 47,8 mld. Kč. Zdroje EU se na této částce podílely 7,8 mld. Kč. Většina veřejných prostředků směřovala na výzkum a vývoj prováděný na vysokých školách a na pracovištích Akademie věd ČR. Podniky čerpaly celkovou domácí a zahraniční podporu z veřejných zdrojů ve výši 7 mld. Kč.

V roce 2021 se výzkumem a vývojem zabývalo celkem 2 800 podniků, jejichž celkové výdaje na tuto činnost dosáhly 76,6 mld. Kč. Na zpracovatelský průmysl připadalo celkem 38,5 mld. Kč. *Nejdynamičtěji rostoucím odvětvím z hlediska výše výdajů na výzkum a vývoj jsou informační a komunikační činnosti. Podniky pohybující se v oblasti programování a poskytování IT služeb vynaložily v roce 2021 na výzkum a vývoj 19,2 miliardy korun, o polovinu více než před třemi lety,“* říká Martin Mana, ředitel odboru statistik rozvoje společnosti ČSÚ.

Ve výzkumu a vývoji pracovalo ke konci roku 2021 celkem 121,6 tisíce osob. Meziročně se počet pracovníků ve výzkumu a vývoji navýšil o 3 %. Podíl žen tvořil 31 %. Nízký podíl žen v Česku je zapříčiněn vysokou zaměstnaností ve výzkumu v průmyslových a ICT odvětvích, kde je jejich zastoupení tradičně slabší. Jak v průmyslu, tak v ICT je podíl žen mezi pracovníky výzkumu a vývoje jen 15 %.

Mezi výzkumníky na vysokých školách pracovalo v roce 2021 téměř tři tisíce cizinců, kteří tvořili 12 % všech výzkumníků vysokých škol. Na Akademii věd ČR je zastoupení zahraničních vědců vyšší než na vysokých školách a tvoří zde čtvrtinu badatelů. *„Ve veřejném výzkumu jsou z cizinců jednoznačně nejvíce zastoupeni Slováci. Pro někoho může být překvapivým faktem, že na druhém místě jsou občané Indie, byť s výrazným odstupem za Slováky. Dále následují Rusové a Ukrajinci. V roce 2021 ve veřejném sektoru pracovali necelé tři stovky ruských a obdobný počet ukrajinských výzkumníků. Jedná se ale o stav před začátkem války v únoru 2022,“* vysvětluje Marek Štampach z oddělení statistiky výzkumu, vývoje a informační společnosti ČSÚ.

<https://www.czso.cz/csu/czso/na-vyzkum-a-vyvoj-se-v-roce-2021-vynalozila-2-hdp>